

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening zoals opgenomen in bijlage A vast te stellen; 2. Dat dit besluit de dag na publicatie in werking treedt. de griffier, de voorzitter,
--	--

1. Inleiding

Met dit raadsstuk wordt voorgesteld om de volgende verbodsbepalingen op te nemen in de APV:

- Verbod op gebruik van lachgas in de openbare ruimte
- Verbod op publieke uitingen verboden organisaties
- Verbod op drugsgebruik in de openbare ruimte
- Verbod op het oplaten van ballonnen

Dit zijn actuele en urgente handhavingsproblemen, die met name de openbare orde en veiligheid raken. De voorgestelde APV-wijziging maakt het mogelijk om handhavend op te treden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De wijziging van de Algemene plaatselijke verordening zoals opgenomen in bijlage A vast te stellen;
2. Dat dit besluit de dag na publicatie in werking treedt.

3. Beoogd resultaat

Met dit besluit wordt het mogelijk om handhavend op te treden tegen verboden organisaties die zich in de publieke ruimte manifesteren. Ook biedt dit APV-voorstel de mogelijkheid om handhavend op te treden tegen gebruik van lachgas, het oplaten van ballonnen en het gebruik van drugs in de openbare ruimte.



4. Argumenten

1. Verbod op lachgasgebruik in de openbare ruimte is noodzakelijk ter bescherming van de openbare orde, het milieu en om overlast tegen te gaan.

De afgelopen jaren heeft het gebruik van lachgas een vlucht genomen, met name onder jongeren en jongvolwassenen, ook in Haarlem. Het gebruik van lachgas leidt tot vervuiling van de openbare ruimte. Lachgaspatronen, cilinders en ballonnen waarmee lachgas gebruikt worden, worden aangetroffen op verschillende locaties door de hele stad.

Het gebruik van lachgas leidt daarnaast tot ongewenst en onberekenbaar gedrag: omvallen, bewusteloosheid, onoplettendheid, hallucineren. Doordat lachgas vooral in groepsverband in de openbare ruimte wordt gebruikt, gaat hiervan een dreigende houding uit waardoor omstanders zich onveilig voelen. Het gebruik van lachgas wordt dan als overlastgevend ervaren. Omvallen, duwen en afwijkend gedrag vormt in een menigte of op openbare plaatsen waar publiek aanwezig is een aanzienlijk risico voor de openbare orde. Ook kunnen door gebruik van lachgas ongelukken gebeuren (men raakt onder invloed). Bijvoorbeeld roekeloosheid, vallen of zelfs tijdelijk bewustzijnsverlies. In het verkeer en op straat kan dit tot gevaar leiden.

Ter bescherming van het milieu, de openbare orde en veiligheid en om overlast en hinder tegen te gaan, is het noodzakelijk om het gebruik van lachgas op openbare plaatsen te verbieden. Eerder heeft het college besloten evenementenlocaties aan te wijzen als gebied waar het is verboden lachgas te verkopen indien daar evenementen worden gehouden.

Vanwege het risico voor de openbare orde en veiligheid is het ook van belang dat de verkoop van lachgas in alle horecabedrijven is verboden en niet alleen in alkoholschenkende horecabedrijven. Nu geldt het verkoopverbod van lachgas alleen voor horecabedrijven die alcohol schenken vanwege het verbod op kleinhandel in de Drank- en Horecawet.

2. Openlijk vertoon van verboden organisaties in de openbare ruimte is onacceptabel

Sinds 2016 is het Openbaar Ministerie verschillende juridische procedures gestart om Outlaw Motorcycle Gangs (hierna OMG's) verboden te laten verklaren door de rechter, omdat de activiteiten van deze motorclubs in strijd zijn met de openbare orde. Inmiddels zijn Bandidos, Hells Angels, Satudarah en No Surrender verboden verklaard. Bij de verbodenverklaringen van deze clubs speelt de cultuur van wetteloosheid en geweld een belangrijke rol, alsmede het ernstig gevaar dat opnieuw gewelddadige strafbare feiten worden gepleegd en dat de aanwezigheid van deze clubs een ondermijnende en ontwrichtende werking hebben op de Nederlandse samenleving.

Deelneming aan de voortzetting van dergelijke organisaties, waaronder uiterlijk vertoon kan worden begrepen, is strafbaar gesteld in artikel 140 lid 2 Wetboek van Strafrecht. Deze strafbaarstelling geldt echter pas op het moment dat de uitspraak van de rechter onherroepelijk (definitief) is geworden.

Om toch op te kunnen treden tegen de aanwezigheid openlijk vertoon van verboden organisaties in de publieke ruimte, vanwege de versturende werking die dat heeft op de openbare orde, wordt een strafbaarstelling opgenomen in de APV. Deze strafbaarstelling houdt in dat het is verboden om op openbare plaatsen, in voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven en bij evenementen zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken vertonen van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden. Bijvoorbeeld kan het gaan om de naam, logo's, spreuken, kleding en aanduidingen op motoren. Door strafbaarstelling in de APV kan tegen het publiekelijk vertoon van verboden organisaties handhavend worden opgetreden door de politie.

3. Verbod op drugsgebruik in de openbare ruimte is wenselijk om overlast tegen te gaan

Om overlast als gevolg van drugsgebruik in de openbare ruimte tegen te gaan is het wenselijk om dit verbod opnieuw op te nemen in de APV. Drugsgebruik in de openbare ruimte geeft nogal eens overlast. Deze bepaling heeft eerder in de APV van de gemeente Haarlem gestaan, maar is eruit gehaald nadat de Raad van State deze bepaling onverbindend verklaarde. Inmiddels heeft de Raad van State dit standpunt verlaten zodat deze bepaling weer rechtmatig is. Voor het college is dit reden om voor te stellen aan de gemeenteraad deze verbodsbepaling weer op te nemen in de APV. Bij de toepassing van dit verbod sluit het college aan bij de wijze waarop het verbod op drinken van alcohol in de openbare ruimte wordt toegepast. Het verbod geldt dan alleen voor die plaatsen die door de burgemeester zijn aangewezen, omdat er sprake is van overlast vanwege drugsgebruik. Aantasting van de openbare orde of het woon- en leefklimaat zijn dan de redenen om tot aanwijzen van gebieden over te gaan.

4. Verbod om ballonnen op te laten is noodzakelijk ter bescherming van het milieu

Het oplaten van ballonnen veroorzaakt schade aan het milieu en kan ook brandgevaar opleveren indien deze ballonnen worden opgelaten met hete lucht door middel van een brandertje. Steeds meer gemeenten in Nederland stellen een dergelijk verbod in. Inmiddels hebben 31% van gemeenten in Nederland een dergelijk verbod. Ook in Noord-Holland hebben meerdere gemeenten zoals Heemstede, Bloemendaal, Zaanstad en Alkmaar een ballonnenoplaatverbod. Het past binnen het Beleidsplan Schoon dat door het college is vastgesteld om een schone(re) stad te realiseren.

5. Voorgestelde verbodsbepalingen zijn overeenkomstig Actieprogramma 2019

De voorgestelde verbodsbepalingen passen binnen de prioriteiten van Actieprogramma behorende bij het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2019–2022 zoals de aanpak van ondermijning, veilig uitgaan, leefbaarheid van wijken en buurten en jeugd en veiligheid.



5. Risico's en kanttekeningen

1. Juridische houdbaarheid 2 voorgestelde verboden is niet onbetwistbaar

De rechtmatigheid van het voorgestelde verbod van publieke uitingen van verboden verklaarde organisaties staat niet bij voorbaat vast, maar nu dit verbod noodzakelijk wordt geacht in het belang van de openbare orde zou het voorgestelde verbod stand moeten houden indien de rechtmatigheid hiervan wordt aangevochten bij de rechter. Ook de rechtmatigheid van het verbod op gebruik van lachgas in de openbare ruimte staat niet vast. De gemeente ziet juridische procedures tegen deze verbodsbepalingen met vertrouwen tegemoet.

2. VNG is geen voorstander van APV-verbodsbepalingen t.a.v. gebruik van lachgas en oplaten van ballonnen

In de ledenbrief van augustus over de wijziging van de model-APV stelt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zich op het standpunt dat er geen reden is om een APV-bepaling op te nemen over lachgas en het oplaten van ballonnen in de model-APV. Ten aanzien van de verkoop en het gebruik van lachgas stelt de VNG dat de reguliere overlastbepalingen in de APV voldoende mogelijkheden bieden om op te treden tegen het gebruik van lachgas. Over het ballonnenoplaatsverbod stelt de VNG dat ballonnen geen gevaar opleveren voor de volksgezondheid of veiligheid, maar gaat voorbij aan de schade die dit veroorzaakt aan het milieu. Het college vindt deze redenering van de VNG, met name ten aanzien van het verbod op het gebruik van lachgas, evident onjuist en acht het noodzakelijk om deze verbodsbepalingen toch op te nemen in de APV.

6. Uitvoering

De aanpassingen worden opgenomen in de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving waardoor de tekst op Overheid.nl wordt gepubliceerd. Daarbij wordt de inwerkingtredingsdatum bepaald op de dag na publicatie. Conform de bepaling in de Gemeentewet wordt de herziene APV ook aan het openbaar ministerie ter kennis gesteld. Op basis van de voorgestelde verbodsbepaling en de strafbaarstelling van dit verbod kan de politie strafrechtelijk optreden en zelfs de verboden uitingen in beslag nemen.

7. Bijlagen

Bijlage A: tekst wijziging APV en wijziging toelichting APV

Bijlage B: Integrale tekst te wijzigen APV-artikelen